

VILNIS

VOLUME XXIII, NO. 1

ADIENIS, LIEPOS (JULY) 10 D., 1942 M.

3116 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

TEL.: VICTORY 1455.

KAINA TRYS CENTAL

KASDIENA...

Donas Pasriuvo Krauju Voronežas Gėda! Lietuviai Raudonarmiečiai

Teutonų kruvinas siaubas Dono viršų pasiekė čukurą. Sraunusis Donas, taip išgarsėjęs rusų poezijoje, pasriuvo krauju.

Naciai viską sukonzentravo, kad prasimtu per Dono upę. Berods, jau 7 d. liepos jie klykė, kad Voronežas jų rankose. Voronežas tebėra Raudonosios Armijos rankose. Matot, kaip meluoja tie bestijos.

"Krasnaja Zvezda" rašo: "Priešas desperatiškai nori prasmūti prie Voronežo ir kitų svarbių centrų. Mes turime jį sulaukyti. Mes turime sulaukyti priešą ir atstumti jį atgal visomis savo išgalėmis. Dar daugiau heroizmo! Neį žingsnio atgal!"

Beveik tryliką mėnesių, diena iš dienos, naktis iš nakties, fronte per beveik 2,000 mylių, kaujas Raudonoji Armija su raudaisiais žvėrimis.

Ir ką raudonarmiečiai gali maudyti apie Vakarų demokratiją, kuri net šiuo laiku neturi antro fronto? Jis pasitiki talpinkinų žodžiu, bet kada gi tas žodis zotis kūsos kūno?

Ir Washingtono vakar pranešė: "Vienas aukštasis Britų armijos pareigūnas kelia klausimą ar nebūtų geresnė strategija sumušti Japoniją pirmiau, o jau paskui koncentruotis prieš Vokietiją."

Tikra nelaimė Jungtinių Tautų, kad esama tokių asmenų ir dar aukštesnė vietose. Tai ne tik ne taktas, tai begėdiška.

Vyrainsias "Evo" Coughlino leitenantas Brooklyne yra kun. Curran.

Klerikalų savaitraštis "Amerika" pasiviečia jį kaibėt savo pikniku. "Naujienu" korespondentas iškėlė tą coughlinietį į padanges.

Ir po to visko tie begėdžiai dar drąsta sakyti, kad jie eina su Rooseveltu.

Jie eina su Coughlinu ir Curranu.

"Vilny" jau buvo tilpę vardai tų lietuvių raudonarmiečių, kurie už drąsius žygius buvo apdovanoti ordinais.

"Pravda" praneša visą eilę naujų vardų. Štai jie: N. Švaiskus, A. Bakūnas, P. Pašūnas, J. Kulikas, F. Budikas, P. Pėdas, A. Bakanas A. Vinikas, A. Lažauskas, V. Malka. Garbė jiems!

Drągiai! Daugiau dėmesio "Vilnies" reikalams. Daugiau naujų skaitytojų, daugiau aukų. "Laisvė" savo piknike, Brooklyne, surinko nemaža aukų popieros fondai.

Ir mes, vilniečiai, turime labiau surirpinti savo dienraščio reikalais.

Nors šių vasarą su piknikais sunkiau, bet "Vilnies" pirmasis piknikas buvo paskmingas. "Laisvė" jau turėjo du piknikus: Brooklyne ir Maynard, Mass. Abudu piknikai buvo paskmingi.

Vokiečiai įvedė Lenkijoje ti...

Sovietų Fronte Eina Atkakliausi Mušiai

Linų Daliniai Apsupo 30,000 Japonų Kiangsi Provincijos Fronte

ČUNGKINGAS, liepos 9.—Kinijos Centralinė Žinių Agentūra praneša, kad jų daliniai apsupo 30,000 japonų kareivių Kiangsi provincijoje, po to, kai jie nelauktai audringo atakoję puolė japonus, pralaužė jų linijas ir padarė priešui 2,000 nuostolių žuvusiais.

Kinai taip pat paėmė tame fronte sektoriuje nemažai karinio grobio, ypač amunicijos. Rytinė Kiangsi dalij jie atėmė iš japonų svarbius Nanchung ir Iwang miestus. Kinijos kariuomenės oficialus komunikatas betgi pažymi, kad japonai buvo sulinkyti Kiangsi provincijoje. Komunikatas prideda, kad priešas prarado vieną tūkstantį karių.

Aukštoji Kinijos kariųjų jėgų vadovybė praneša, kad amerikiečiai laktinai bombardavo

Amerikos Lektuvai Trečią Kartą Bombardavo Hankovą

ČUNGKINGAS, liepos 9.—Jis generolo Stinwell štabo pranešama, kad Amerikos laktinai dar kartą bombardavo svarbiausią japonų bazę Kinijos gilumose—Hankovą.

Apleidami miestą laktinai matė, kad buvo sukurtas didelis ugnys. Manoma, kad tapo išsprogdinti benzino rezervuarai.

RAF Bombardavo Wilhelmhaveną

LONDONAS, liepos 9.—Štiper RAF lektuvų eskadra bombardavo svarbią nacių uostą Wilhelmhaveną, kuris yra vokiečių submarinų statymo centras. Bombardavime buvo prarasti keturi lektuvai.

Tai yra pirmas Vokietijos bombardavimas po penkių dienų tarpo, kadangi blogos oro sąlygos tam kliudė.

"Pergalė Turi Būt Pasiekta" Bus Atpausdinta 500,000 Egzempliarių

NEW YORK.—Svarbi istorinė E. Browderio kalba, pasakyta nepriklausomybės paminėjime Madison Square Garden stadione, tema "Pergalė Turi Būt Pasiekta," bus išleista puose miliono egzempliorių.

Kra vėgija. Jie parduoda darbininkus fabrikantams, kaip seniau Amerikoje parduodavo negrus.

Tą jie praktikoja ir kituose Rytų kraštuose. Taip, veikiausiai, yra ir Lietuvoje.

Budeliai dūksta tuo labiau, tuo labiau jie jaučia, kad artinasi galas.

Mirtis Turkijos premiero vargiai pakais jos politiką. Ji neutrališkai tebesėdi ant tvoros.

L. Pruseika.

Gen. MacArthur Sveikina CIO Plieno Unijistus

Karo Vadas Pasitiki Darbininkų Pasikvėtimu

WASHINGTONAS, liep. 9.—Generolas MacArthur, žymiausias mūsų šalies dabartinių laikų karinis didvyris, pasiuntė sveikinimo telegramą CIO plieno ir aviacijos darbininkams, kurioje jis pareiškia savo pasitikėjimą, kad Amerikos darbininkai atliks savo dalį kare, kad Amerikos darbo klasė pagreitint laimėjimą.

SOVIETAI TORPEDUODAMI "TIRPITZ" IŠGELBĖJO ANGLO-AMERIKOS LAIVUS, PLAUKUSUS Y PAGALBA

SOVIETAI SUŽALOJO DIDŽIAUSI NACIŲ KAARINI LAIVĄ, KURIS SIEKĖ SUNAIKINTI J SSSR PLAUKIANČIUS KONVOJUS

MASKVA, liepos 9.—Gera tai kurios sužaloto didžiulį modernią nacių karinį laivą "Admiral Von Tirpitz," tuom išgelbėjo Susivienijusių Tautų pagalbos konvojų, kuris plaukė į Sovietų Sąjungą su ginklais ir amunicija. Po to kaip nacių laivas, kuris galejo daug žalos padaryti silpnėms Anglijos ir Amerikos laivams, tapo sužalotas, tie laivai laimingai pasiekė Sovietų poliarinį uostą.

LONDONAS, liepos 9.—Anglijos, Amerikos ir SSSR laivai kartu ieško sužaloto nacių karinio laivo "Tirpitz," kuris greičiausiai tebesiranda Arktikos vandenyse.

HOLANDIJOS KOMUNISTAI SKLEIDŽIA ATSAUKIMUS

Jie Ragina Būti Prisirengusiais Antra Fronto Atidarymui

BERNE (Sveicarija), liepos 9.—Čia gautas lapelis, kuris yra plačiai platinamas Holandijoje. Lapelį išleido Komunistų Partija ir jame holandai yra raginami visokiais būdais prisirengusiais antro fronto atidarymui, kad padėti anglo-amerikiečių jėgom.

Priešas Puola — Padėtis Frontuose Rimta

PLIENO UNIJOJ SAKO: ATAKUOKIM ANTRU FRONTU DABAR!

PITTSBURGH, liepos 9.—Šio plieno gamybos didžiausio mūsų šalies centro Industriųjų Organizacijų Kongreso (CIO) Taryba pareiškė visos Amerikos darbininkų klasės norą, priimdama rezoliuciją už Anglijos, Sovietų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų unijų organizacijų vienybę.

Rezoliucija sako, kad jeigu dabar yra reikalinga vienybė visų laisvųjų tautų, kovojančių prieš pasaulio priešus nacizmą ir fašizmą, ji yra dar daugiau reikalinga tarp tūrį svarbiausių Susivienijusių Tautų organizuotų darbininkų, tos klasės, nuo kurios labiausiai priklauso karo laimėjimas.

Murray už Algu Padidimimą "Little Steel" Imonėje

Dalinas Algu Pakėlimas Nepakankamas

WASHINGTONAS, lie. 9.—CIO prezidentas Philip Murray pareiškė, kad CIO nepasitenkins vien daliniu algu pakėlimu "Little Steel" imonėje. Iš Lake apskrities, Indijos, atėina žinios, kad savininkai teikėsi imonėje nori pakelti algas vien mažiau apmokamiems darbininkams, o ne visiems. Murray pareiškimas tam pakerta kelią.

Kinijos Komun. Partija Už Tautinę Vienybę

Japonijos užpuolimo ant Kinijos penkių metų sukaktuvių progą čia Komunistų Partija išleido atsisaukiamą ragindama visą kinų tautą dar glaudžiau spiesti aplink tautinės vienybės vėliavą, aplink karo laimėjimo tikslą.

Kinijos Komun. Partija Už Tautinę Vienybę

Komunistų Partija pažymi, kad jos kooperacija su vyriausybės partija (Kuomintang) bus tęsiama ir atlyje.

MASKVA, liepos 9.—Prie Suomijos miesto Sodankulle iš kariuomenės pabėgę suomių kariviai užpuola nacius ir jiems padaro nemažai nuostolių. Viename užpuolime 18 nacių karių tapo užmušti.

Atsiliepdami į kiekvieną degtinį dienos klamso ir griežtai pasmerkti prokuroro Biddle nutarimą deportuoti vakarinio pakraščio uostų darbininkų vadovą Harry Bridges. Kadangi nepasuskaitoma eilė atskirų CIO plieno darbininkų lokalių priėmė rezoliucijas smerkiančias tą vienybę ir karines pastangas ardančią žygį. Taryba buvo įgaliota tokią rezoliuciją pasiūsty visos organizacijos vardu.

Plieno darbininkai žada dirbti — dirbti už karinę pergalę ir reikalauja ją pagreitinti antru frontu.

Priešas Atakuoja Dono Fronte; Britai Bombarduoja Nacius Egipte

MASKVA, liepos 9.—Dono baseine stepėse fašistinis priešas sukonzentravo galingą tikslintant tankų jėgą, laudydamas perėti upę, užimti Voronežą, kas priešui duotų pirmenybę višame fronte.

Fronto pranešimai sako, kad

Busias Paskirtas Suv. Tautų Vyriausiasis Karinis Vadas

WASHINGTONAS, liep. 9.—Čia paplitusi nuomonė, kad artimiausiu laiku bus paskirtas vyriausias visų Susivienijusių Tautų kariųjų jėgų vadas. Manoma, kad vadau bus paskirtas Amerikos generalinio štabo viršininkas generolas Marshall.

Penktas Japonų Karo Laivas Sužalotas Prie Aleutu

WASHINGTONAS, liepos 9.—Keltas japonų karinis laivas (naikintuvas) tapo sužalotas prie Aleutu salų. Laivyno štabas praneša, kad naikintuvas buvo torpeduotas ir manoma, kad jis nuskeno Kiska salos apietlinkėje. Tai yra penktas sumaikintas japonų laivas toje apietlinkėje dviejų dienų tarpe.

Suėmė Dar 84 Nacių Bundistus

Bundo Užgnaužimo Procesas Eina Greitu Tempu

NEW YORKAS, liep. 10.—Vakar čia tapo suimti dar 84 asmenys, kurie yra kaltinami priklausymu nacinei "Bundo" organizacijai. Iš kitų 24 Bundo narių bus atimta piliečių teisės.

New Yorko FBI skyriaus vedėjas P. E. Fox pareiškė, kad bundistų suėmimai bus vykdomi ir toliau. Valdžia šį kartą, matyti, ne juokais ėmėsi paglemžti aršiausių vidujinių priešų veikimą.

7 Kariai Žuvo Lektuvu Nelaimėje

SMITHFIELD, N. C., liepos 9.—5 mylios nuo šios vietos nukrito didelis karinis lektuvas, manoma kad bombieris, ir tapo užmušti 7 kariai, kurie skrido pareigų reikalais. Kai kurie tapo taip sužeinti, kad sunku nustatyti jų asmenybę.

10 UŽMUŠTI, 23 SUŽEISTI MIESTO TRAUKINIO KATASTROFOJE

NORRISTOWN, liep. 9.—Nelaimė atsitiko su traukiniu, kuris kursuoja tarp miesto centro ir priemiesčių. Nelaimės pasekmėje 10 keliautojų užmušti miesto vietoje, 23 sužeisti. Tarp sužeistųjų yra ir sunkiai sužeistų. Nelaimė atsitiko 4 mylios nuo miesto.

priešas kai kur prasiskverbė pro Raudonosios Armijos laikomas linijas prie Voronežo ir vysto ataką Svobodos link. Priešui pasidarė galima vertėis Svobodos link po to, kaip mūsų daliniai buvo priversti pasitraukti iš Starj Oskol.

Kituose Dono fronto sektoriuose raudonarmiečiai, kovodami su nepaprastu atsidavimu ir heroizmu, tmetė besiveržiantį priešą arba priverė jį brangiai mokėti už kiekvieną žemės pėdą. Vienoje vietoje naciai prarado užmuštus 3,400 karių. Tai yra bendra padėtis Dono fronte, ten kur dabar sovietinės jėgos kausais už savo tėvyne ateiti. Raudonoji armija ir visa sovietinė laudis, kaip yra aišku iš įvairiausių parodymų, nei valandėlei neabejoja, kad galutinė pergalė bus pasiekta ir priešas išstrenktas iš šalies.

CAIRO, liepos 9.—Britų aviacija yra ypatingai veikli Egipto fronte ir jų lektuvai be palovnos bombarduoja nacių ir italų mechanizuotus dalinius, kurie ruošiasi puolimui. Britų lektuvai ypač koncentruosi pietinėje fronte dalyje, apie 70 mylių į pietus ir vakarus nuo Aleksandrijos.

Antifašistiniai Kariai Arestuojami Bulgarijoje

ANKARA, liepos 9.—Antifašistų suėmimų banga ritasi po visą Bulgariją. fašistų slaptoji policija kiekvieną dieną praveda areštus ir Sofijoje, ir provincijoje. Plovdiv mieste fašistai areštavo 26 darbininkus, 600 tapo suėmūti Šumen ir Penta miestuose, 500 Plevnoje, iš kurių 200 buvo kareiviai.

Pranešimai iš Makedonijos sako, kad santykiai tarp bulgarų ir italų yra įtempti ir italai bando okupuoti Makedoniją.

Nacių Šnipų Byla Tebetėjama

WASHINGTONAS, liepos 10.—Nacinių ir vokiškųjų submarinų paleistų šnipų ir sabotažuotojų byla tebetėjama kariniame teisme. Manoma, kad ji ilgal nesitęs ir sprendimas bus greitas ir griežtas.

Teismas vyksta prie uždary durų ir iki šiol jokiu detaliu nepaleista viešon žinion. Manoma, kad kaip lūdininkai prieš teismą atsakė tie pakraščio sargybos nariai, kurie juos pirmiausia pastebėjo.

lraus pusiapi.

'VILNIS' (THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY Published daily except Sunday, and on every Thurs...

Advertising rates on application 1116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE VICTORY 1455

Statistika Karo Nelaimės

Yra mechaniškai protuojančių žmonių, kurie tikisi šį karą laimėti statistikos pagalba. Jie protauja taip: Aliantai turi daug daugiau resursų, turi daug daugiau žmonių, turi daugiau lėktuvų ir turės daugiau tankų.

Toks protavimas yra žalingas. Libijos Anglija turėjo daugiau žmonių, daugiau ginklų, daugiau lėktuvų. Bet Libijos ji pralaimėjo todėl, kad vadovybė buvo prasta.

Šiam karui laimėti reikia ne tik resursų, žmonių ir ginklų, bet ir geležinės valios, aistringos pasiryžimo, aiškios ir stiprios strategijos.

Prisiminkim praeitį. Kuomet Japonija įsiveržė Mandžūrijon, demokratijos turėjo užtenkamai resursų, žmonių ir ginklų, kad parkludyti agresorių.

Štai kodėl laipsniškai fašistai pasidarė tokia pavojinga, kuri grūmoja pasauliui mirtinu pavojum.

Reikia ryžtingų ofensyvo žygių. Reikia vadovybės, kuri būtų kompetentiška visame kame. Anglija labiausiai turi įsisaugoti tame, nes jos vadovybė daugiausiai padarė klaidų.

Tik iš to taškaregio, o ne iš kitokio, reikia žiūrėti ir į vyriausią generalinės strategijos obješ—antą frontą.

Tam reikia milžiniško militarinio susikuoipimo ir tokio pasiaukojimo—pasiryžimo, kaip buvo Sevastopoly.

Svyravimas, dėsimsas, meditavojimas yra pražūtinga politika.

Laisvieji Francūzai

Su vakar diena Amerikoje prasidėjo Laisvųjų Francūzų Savaitė.

Vakar, iš anapus Atlantiko, į Amerikos visuomenę prabilo generalas DeGaulle. Jam atsakė Wendell Willkie. Daugely Amerikos miestų įvykis masiniai susirinkimai ir šventės.

Pamatysit, kaip užsilpsenos Francūzija, kuomet prasidės kanonada Vakary fronto!

To momento francūzai laukia didžiausiu nekantrumu.

Mokyklos

US Apšvietos Komisionierius, John W. Studebaker, kreipėsi į kongresą, prašydamas paskirti kelias dešimtis tūkstančių dolerių iširti situacija, kaip kas yra su Amerikos mokyklomis.

metė komisionieriaus prašymą. Nei Cento tam svarbiam reikalui nepaskirta.

Kuomet Diešas ir kompanija kreipiasi į Kongresą, kauldydami pinigų savo raganiskam darbu, tai jie gauna šimtus tūkstančių. Kenksmingos propagandos šinkavimui pinigų yra.

O apšvietos frontui jokio dėmesio! Apšvietos Komisionieriai ir visi kiti, kuriem rūpi išlaikyti mūsų mokyklinę sstema tinkamo aukštumo, labai susirūpinę.

Kuomet po atostogų vaikai vėl sugužės į mokyklas, tai beveik pusė mokyklų farmų distriktuose bus be mokytojų.

Jų algos labai nedidelės. Praeina karais, mėnesis ir daugiau, kol mokytojai gauna ta mažas algas. Todėl dabar daugelis mokytojų ieškosi darbo kitur—ypač karu imonėse.

Daugiau domės pradinėms mokykloms! Geriau aprūpinti mokytojus!

Kam Pasitarnauja?

Tymsterių unijos organe "International Teamster" įtarpintas tos unijos prezidento D. Tobin'o straipsnis, kuriame jis bando pririodinti, kad darbo unijos (profesųjungos) Sovietų Rusijoje yra "valkdžios kontroliuojamos" ir todėl, girdi, jos nesanties laisvos.

Dėl tos priežasties Tobin'as nenorįs, kad Amerikos Darbo Federacija susitartų ir kooperuotų su Rusijos darbo unijomis.

Reikia tikėtis, kad Tobin'as išreiškia tik savo asmeninę nuomonę, ar nuomonę konservatyvės grupės Amerikos Darbo Federacijoje.

Darbo Unijos Sovietų Sąjungoje apima visus darbininkus. Jos tvarkosi demokratiniiais pagrindais. Jos labai daug prisidėjo prie pakėlimo savo narių medižiangnės gerovės ir kultūrinės lygmalos. Šiam kare Sovietų šalies uinjistai—tikri darbo karžygiai.

Tobin'o argumentacija, kad Sovietų Sąly darbo unijos nėra laisvos, yra neatsakomingas plepėjimas.

Kodėl Anglijos darbo unijos priėjo prie pilniausios sutarties su Sovietų Sąjungos darbo unijomis? Ar D. Tobin'as daugiau išmano už anglus?

Kodėl CIO vadovybė sutinka tartis su Sovietų unijomis?

Ar Tobin'as daugiau išmano už ją? Organizuoto darbo vienybė ir bendri veiksmai, per visas Jungtines Tautas, yra tiek jau elementaris, kaip ir fundamentalis reikalas.

Industriamine fronte turi būti toks jau sutartingumas, kaip ir militariniame fronte. Tai aksioma.

Reikia tikėtis, kad Darbo Federacijos vadovybė nepaklausys tymsterių unijos prezidento.

Kuomet Amerikoje lankėsi Anglijos unijų vadas W. Citrine, jis tuo svarbiausiu reikalu tarėsi su CIO ir ADF vadovybe. Tuomet ADF prezidentas Wm. Green jam pasakęs, kad Federacija neatmeta vienybės propozicija.

Jei neatmeta, tai reikia priimt. Ir nuo žodžių reikia eit prie tikro darbo.

Japonai Wisconsinie

McCoy, Wisconsinie, karinė kempė, mokosi ir mankštinais daliniai Hawajų Nacionalės Gvardijos, kurie, beveik išimtinai, susideda iš japonų. Beveik visi jie gimė Hawaii salyne. Visi jie yra Amerikos piliečiai.

Gavęs leidimą iš karinės vyriausybės, tą liogerį atlanė korespondentas J. Murphy. Apie japonus karius jis atsiliepa labai gerai. Karinė vadovybė jais pilnai patisiki. Jie jaučiasi ir yra geri Amerikos patriotai. Jie nori, kad juos sūstų muštis su samurajais ar su Hitleriu.

Korespondentas pažymi, kad japonų tarpe gerokas skaičius yra daktarų, inžinierių. Tie vyrai išėjo mokyklą kolegijose ypač vertinami.

Pulkininkas Turner, tos kempės kamandierias, apie japonus karius sako: Jie yra taip jau geri Amerikos kareiviai, kaip ir visi kiti. Jais aš galiu tik pasidžiaugti."

JUNGTINIŲ TAUTŲ SVARBIAUSI DAVINIAI KARO LAIMĖJIMUI—GREIČIAU EIKTI

Mūsų Atsakymas Priešui—Žmonių Jėga ir Sumobilizavimas Ekonominių Pastangų Nulems Fašistinės Ašies Sudaužymą

F. ABEKAS.

Jeigu šeši mėnesiai atgal antro fronto klausimas buvo keliamas aiškiai įmatyta neatideliotina būtenybė fašistinės ašies sumušimui tik tarpe pažangios darbininkijos ir bendrai pažangios visuomenės dalies, tai šiandien tas klausimas aiškus visiems karu laimėjimo šalininkams. Tik izoliacionistai ir Hitlerio užgerintojai prieš antrą frontą. Jie tai daro dažniausia pasislėpę, būk antras frontas Europoje, tai tik Sovietų Sąjungai reikalingas. Dar daugiau, jie bando pasakoti, kad jau dabar yra antras frontas, tai Lybijoje-Egypte. Tačiau mūsų šalies valdžia įsisaugonimo ir dabar puikiai supranta, taipgi Britanija pramato, kad be antro fronto karu laimėti negalima—jis kuo greičiausia reikalingas. Dėlto pirmiau Londone, o paskui ir Washingtono buvo pakviestas apsilankyti Večiaslav Molotovas dėl galutinio susitarimo. Dabar eina praktiškos prisirengimas pradėjimui atakų prieš ašį iš vakary Europos.

Britanijos, ir Amerikos pažangusis judėjimas, ypač Komunistų Partija ir darbo unijos, stipriai paveikė ir Churchillio ir Rooseveltto politiką, kad reikia smarkiai veikti dėl Hitlerio užtakavimo dar šiais metais per Anglijos kanalą.

Be būtų didžiausia klaida tu, kurie manytu, kad jau dabar sustartimas dėl antro fronto veikia, ir jau tikrai bus nacizmas sunaikintas. Bet dar kol kas tik metmenys, ataudų dar nėra—jie turės atsirasti. Kiekvienas nuoširdus fašizmo priešas, ko kiekvienas prieš ašį, karu laimėjimo šalininkas turi žinoti, kad izoliacionistai, Hitlerio užgerintojai nenuleido savo veliavas. Jie veikia prisidangstę, neva dėl žmonių gerovės, ir veikia labai smarkiai, kad visai trukdyti karu laimėjimo pastangas.

Visai apipilinė tiesa, kaip aną dieną "Chicago Sun" išsireiškė, kad praeities kolonialie imperialistinė politika tiek Malajusie, tiek Indonezijoje ir tiek dabar Egipte daug kenkia Jungtinėms Tautoms. Tačiau kur su to laikraščio editoriale daroma klaida, tai būk antras frontas nieko negali pridėti ir nieko atimti prie to kas vyksta Afrikoje, tai nėra atsakymas į Lybijoje nepasisekimų pataisyama.

Apie pora savaitių atgal "New York Times" savo editoriale labai būdingai prisipažino, kad jie nesuprato Sovietų Sąjungos ir jos jėgų. Jie pirmiau ir po birželio 22, 1941 m., nacių užpuolimo ant Sovietų Sąjungos—pirmiausia ant Sovietinės Lietuvos—iš nesupratimo nevertint Sovietų Sąjungos žmonių vieningumo; nežinoję, jog Stalinas turi tokį didelį žmonių pasitikėjimą. Jie mang, būk tos šalies žmonių didelė dalis geriau Stalina išmainytu ant Hitlerio. Minimas laikraštis prisipažysta prie klaidos ir sako: "Dabar dalykus matome visai kitokioj šviesoje." Sovietuose negirdėtas žmonių vieningumas, pasiryžimas aukščiaju koks tik gali būti. Raudonoji Armija su istorijog negirdėtu heroiskumu pliekia nacius kolumaliame—2,000 mylių fronte.

Bet nežūrint to fakto, kad vis daugiau ir daugiau žmonių—net iš buržuazijos tarpo, plačiai atveria akis ir mato pirmiau savo darytas klaidas—prie jų net prisipažysta,—tačiau būtų didžiausias tikrovės pražūdėjimas, jei manytume, kad jau visi keliai nuvalyti karu laimėjimui—fašistinės ašies sutrukinimui.

Izoliacionistai ir Hitlerio užgerintojai veikia uoliai, veikia smarkiai. Jie Anglijoje, po nepasisekimų Lybijoje, norėjo pakridyti tautinę vienybę, apkaltinant Churchillio valdžią už tuos nepasisekimus, o nubaltinti tuos karu vadus, kurie išties yra tiesioginiai atsakomingi už Rommelio armijos greitąėjimą pirmyn. Dabar jau ta armija-sulaikyta. Vienas generalas, Ritchi, pašalintas. Bet, dėja, Anglijoj Hitlerio užgerintojų planai suskido: tautinė vienybė liko išgelbėta—Churchillio valdžiai milžiniška balsų didžiama parlamentare pareikšta pasitikėjimas. Jungtinėse Valstijose, po savo akių matome, kaip izoliacionistai pakenkia karu laimėjimo pastangoms. Kongrese ir senatė tas elementas turi nemažai pasekėjų. Rooseveltas stoji, kad registruoti vyrus net iki 18 metų amžiaus. Visai nereikia, kad juos imtų armijon ir statytų į frontą, bet tas jaudinimas, reikalui esant, jau galima būtų pašaukti prie darbo karu industrijose ir pašaukti prie kitokių pareigų. Kongrese izoliacionistams pasisekė šį prezidento siūlymą sulaukyti. Kitas labai svarbus prezidento pasiūlymas, tai septyni punktai ekonominės politikos. Juose jėgo ir darbininkų algos, ir ekonominių jėgų mobilizavimas, ir pagalba fermeriams, kad daugiau būtų maisto ir žaliavos produktų. Bet izoliacionistams pasisekė taip išmonevruoti, jog ir šitas prezidento planas buvo sulaukytas. O kas svarbiausia karu laimėjimui? Pirmiausia žmonių jėga, paskui sumobilizavimas ekonominių ga-

Jaunas amerikietis herojus—lieutenantas H. H. Fitts, iš Macon, N. C. Jo paleista bomba iš orlaivio aną dieną paskandino vieną didžiųjų Japonijos karinį laivų Midway salos srityje, Pacifike.

limybių. Paskui jau eina armija ir darbas karu industrijose, jog frontas turėtų visko ko tik reikia. Tinkamos-aukštos darbininkų algos yra gyvenimo standartas. Tas reikalingas gerai sveikatai. Finansinis išteklius yra gamybos ištermė.

Izoliacionistai ir Hitlerio užgerintojai kaip tik ir dirba šiose srityse, kad silpninti karu pastangas. Dėlei augo jie žino, kad gali kilti frakcijos, o jiems tik to ir reikia. Nebus pakankamai išteklių, nebus visko dėl fronto, tai bus galima trukdyti antro fronto atidarymą. O tas geriausias talka Hitleriui.

Trečias jų veikimo punktas, tai puldyti žmonių moralę. Cia jeina nacių propagandos elementai. Lietuvių tarpe kaip tik tą ir daro iš Berlyno atbėgę Smetonos, Vileišiai, Prusnickai, Gabaiauskai, Griniai. Jiems visai padeda Grigaičiai, Simchelsonai, Tyslavos, Šimučiai, Karpliai ir panašūs. Jie visai niekina Sovietų Sąjungą. Na, o jeigu tokia negera, tokia bloga Sovietų Sąjungą, tai kaip jai gali padėti? Grigaitis net revoliucijos norėjo prieš Stalina.

Tą patį daro kunigas Coughlinas ir šimtai jam panašių. Jie aiškina, kad antras frontas Europoje, tai ne visų Jungtinių Tautų reikalas, bet reikalas Sovietų Sąjungos.

Tas gavalas, kuris pridenčiai skleidžia naciams naudingą propagandą, visoms jėgoms geidžia ir dirba, kad Sovietų Sąjungos jėgos būtų išsemosi iki merdėjimo laipsnio. O jeigu taip įvyktų, tai kaip tik ir būtų didžiausias laimėjimas fašistinės ašies.

Šiandien Sovietų Sąjungą savo ištermingu ir karžygišku veiksmu fronte laiko ir naikina 85 nuosiuosim Europoje ašies jėgų. Jeigu nebūtų tos jėgos, arba ji pasiliktu bereikšmė—jeigu būtų perėjė per Raudonąją Armiją "kaip peliui per svieską", kaip pagėdavo Grigaitis, tai kur šiandien būtų Britanija? Jeigu nacių būtų užėmę, arba dabar užimtų Sovietų Sąjungą iki Ur-

alnu, tai kas tuomet atly su Jungtinėms Tauts?

Šioj padėtyje Hitleris idarytų viešpats Euro-s. Pražūtų Anglija. Tada teitų apsidirbimo valanda su Jungtinėm Valstijom r su visa Amerika. Tokioj padėtyje, daleiskim, jeigu Amerika ir pajėgtų įseiginti, tai mažiausia jai tektų palaidoti 5,000,000 savo vyrų užmuštais ir bent 10,000,000 sužeistais. Tai aktuale karu padėtis su fašistine ašim—Vokietija, Italija ir Japonija. Kiekviena motina, tėvas, žmona turi tą suprasti ir įsisąmoninti.

Dabar, o ne bile kada antro fronto atidarymas yra patsai svarbiausias reikalas. Hitleriui reikia smogti mirtinas smūgis 1942 metais, o ne už metų arba už dviejų metų. Tada gali būti pirmėliu. Tuomet gal mums Hitleris smogti, jog vis kraujuose palūstume.

Darbo unijos, visos visuomeniškos organizacijos, kiekvienas vyras ir moteris į kovą prieš karu pastangų trukdytojus ir mūsų šalies, visų Jungtinių Tautų vienybės ardytojus. Remkime kaip galime ir kuo galime karu laimėjimo pastangas. Remkime mūsų šalies—prezidento-Roosevelto ir visų Jungtinių Tautų užsiomijam atidaryti antrą frontą tuojau ir karu laimėti 1942 metais.

Aukos iš Aberdeen, Washington

Gavęs laiškutį su paragimimu ir kartu blankas, ant kurių galima rinkti aukas Sovietų Karu Pagelbai nu Lietuvų komiteto iš Chicago, Illinois, paprasčiau geros valios draugų ir pažystamų, kad kiek išgali paauktuoti. Paskemes turėjam neblogas. Retai kas šiandien nevertina Sovietų sunkiųjų kovą prieš Hitlerio fašizmą ir aukų tam tikslui nesunku gauti.

Stambiausią auką (\$10) gavau nuo Pete Kunzur, Aberdeen, Wash. Po \$5 aukavo: John Bozee, John Balcus, Geo G. Stein ir John Daskacz. Nick Habarubb aukavo \$4. Po dolerių aukavo sekamai: Walter Spanski, Bob Satkin, Nellie Rasmussen, Olaf Lang, Dan Grayport, B. Katz, John Wood, Tony Gnanvley, Robert Molen, Joe Yesso, Wm. Kulick-Kuleshkevich, John Pavich ir Frank Wandich. Viso surinkau \$49.

Visas aukas pasunčiau Sovietų Karu Pagelbos Lietuvų Komitetui ir visiems aukavusiems tariai širdingiausių ačiū.

John Kaupas. BUENOS AIRES, liepos 7.—Prezidentas Castillo priėmė nacių valdžios atspirasmų sąryšyje su laivo "Rio Tercero" paskandinimu.

Detroito Žinių Skyriaus Tąsa

VIEŠAS UŽKVIETIMAS Į "VILNIES" PIKNIKĄ

- Į Visus Pažangius Lietuvius!
- Į Visus Demokratijos Šalininkus!
- Į Visus, Kurie Už Lietuvos Išlaisvinimą!
- Į Visus, Kurie Už Progesą Ir Karo Laimėjimą!

Didysis, metinis "Vilnies" piknikas jau čia pat. Jis įvyks šio mėnesio 19 dieną, puošniam ir erdvingam CAPITOL PARKE, Telegraph Road, prie Sybley kelio.

Visi ir visos nuoširdžiai užkviectami jame dalyvaut. Dedama didžiausios pastangos priręgti šį pikniką vienu iš gražiausių, įvairiausių, idant visi svečiai ir vienišios būtų visapusiai patenkintais.

Šiemet maisto problemą apsiėmė išrišt viena iš populiariausių lietuvių organizacijų Detroito,—MOTERŲ PAŽANGOS KLIUBAS.

Mes drįstam todėl viešai visus užtikrint, jogei:

- 1) Maisto piknike bus didelis pasirinkimas; jis bus sveikas, skanus.
- 2) Rasite čia galybės įvairių saldinių ir fruktų.
- 3) Ypatinga dėmė kreipiama į įvairumą ir gerumą visokiausiu gėrimų.

Priręnta puiki dainų programa, kurią išpildys tas pargarsėjęs Moterų Choras direktivoy Mrs. ALTSCHULER. Specialiai atvyksta iš Chiagos žymus prakalbininkas ir stambus visuomenės veikėjas

Jis rūs degančios dienos klausimus:

"Kokia Ateitis Lietuvai?"

"Kaip Greitai Hitlerio Legionai Bus Suplikti?"

Publikos patogumui piknike bus įrengta modernė garsiakalbio sistema. Tas viskas siūlo kiekvienam tikrai smagų laiko praleidimą.

Piknikas prasidės nuo vidurdienio ir trauksis iki vėlumai nakties.

Smagi žinia šokių mylėtojams:

Sokiams nusamdyta gera orkestra; šokių mylėtojų patenkimui orkestra prasidės savo intensyvią darbą nuo 2 val. po piet ir tęs iki 9 val. vakaro.

ZINOTINA VISEMS:

Visi, kurie ateis į pikniką Dėdės Samo karo jėgų uniformoj,—įžanga veltui!

ISIGYKITE ĮŽANGAI TIKIETUS DABAR!

Yra didelis išsirokavimas nusipirkt įžangos tikiety iškalno. Perkant iškalno jums kainuos nuo 5 centų, bet ne daugiau 25-kių; tas priklausys nuo to, kokį serijos numerį pasirinksite (nuo 5-kių ir nedaugiau 25-kių). Tas tikietas bus jums įžangos tikiety į pikniką. Apart to, su šiuoimi tikiety bus proga išlaimėt stambią sumą pinigų, nes su šiais tikietais DOVANOMIS bus išdalinta piknike visas SIMTAS DOLERIŲ: pirmoji dovana \$25.00; antra—\$15.00; dvi po \$10.00 ir aštuonios dovanos po \$5.00.

Kurie neturėsite šių tikiety nusipirkę išanksto, pikniko dienoj prie vartų įžanga ypatai bus 30 centų (įskaitant ir taksus).

SUTRAUKA PIKNIKO EIGOS:

Kada? Liepos 19 d.; pradžia 12 val. dieną.

Kur? Capitol parke, Telegraph Rd., prie Sybley kelio. Programa prasidės 6 val. vakare.

Dovanų išdalinimas (visas šimtas dolerių) 8 val. vakare.

Tikimės su visais ir visomis pasimatyt tame istoriniam "Vilnies" piknike liepos 19 d., Capitol parke!

A. Gotautis, pikniko gspadorius.
P. Krakaitis, Sarysio pirmininkas.

ATITAISSOME KLAIĐA.

"Vilny" pakartotina buvo minėta, būk įžanga šiemet į metinį "Vilnies" pikniką prie parko vartų, kurie nebus įsigiję iškalno parduodamų tikiety nupiginta kaina, bus 35 centai ypatai.

Šiuoimi tą nemalonią klaidą atitaisom ir pranešam visų žiniai, jogei įžanga bus tikrai 30 centų (įskaitant ir taksus). Suprantama, kurie bus įsigiję įžangai tikiety iškalno, nuo tokių tie 30 centų nebus kolektuojami.

Sarysio Valdyba.

Willkie Reikalauja Didesnės Pagalbos Kinijai

NEW YORKAS, liep. 8.—Kalbėdamas Japonijos užpuolimo ant Kinijos penkių metų sukakties progą Wendell Willkie pasakė, kad mes permaui pagalbos duodame Kinijai, kad mes stengiamės tai šaliai gelbėti vien žodžiais. Pagelba Kinijai turi būti sustiprinta.

MASKVA, liepos 7.—Švedijos laikraštis "Dagens Nyheter" praneša, kad šalyje buvo sukurta grupė vienai fašistinei valdžiai tarnavusių šnipų.

DALIS AFL VADŲ KLIUDO ANGLŲ-SOVIETŲ-AMERIKOS DABININKŲ VIENYBEI

WASHINGTONAS, liep. 7.—Daniel Tobin, vienas AFL vadų, rašydamas tos organizacijos organe pažymi, kad AFL yra priešinga Anglijos-SSSR-Amerikos darbininkų vienybei, nes, girdi, Sovietų Sąjungos unijinis darbininkų judėjimas nėra pakankamai laisvas.

(Kelios dienos atgal New Yorke kalbėdamas AFL prezidentas W. Green pasisakė už vienybę. Jo nusistatymo laikosi dauguma AFL vadų ir eilinių narių).

Detroito Moterų Pažangos Choras, kuris dainuos "Vilnies" piknike, sekmdienį, liepos 19, Capitol Parke. Chorą moksina Mrs. Altschuler.

Russijos Karo Pagelbai Metinis Wisconsinio Lietuvių Piknikas

(Tąsa nuo pusl. 3)

ramą Rusijai, taipgi už tinkamą atžymėjimą Rusijos kovų metų sukaktuvių. Organizacijos ir atskiros ypatos per visą savaitę darbuosi rengiant mitingus ir aiškinant ką tos sukaktuvės reiškia Amerikos darbo liaudžiai.

Armenian Workers Progressive League šios kampanijos laikotarpiu surinko ir pridavė \$1,451. Darbuosi ir kitos organizacijos. Kiek veikė ir kokias pasekmes turėjo lietuviai, neteko sužinoti. Beabejo, veikėjai tą aprašys.

Svečias.

F. ABEKAS

"Vilnies" redaktorius. Jis kalbės Detroito, liepos 19, "Vilnies" piknike, Capitol Parke.

Už Antrą Frontą Prieš John L. Lewis

Springfield, Mass.—Karinės dirbtuvės darbininkai, nariai United Electrical, Radio and Machine Workers of America local 206, masiame susirinkime nutarė karštai remti prez. Roosevelto nutarimą atidaryti antrą karą frontą Europoj. Šis lokalas yra Bosch kompanijos darbininkų lokalas, priklausantis prie CIO.

Kalbant apie John L. Lewiso žalingus darbus, šis lokalas mano, kad: "John L. Lewis pasiskyrė sau kelią, kuris yra smerktinas visų patriotiškų amerikonių. Lokalas pasisako už rėmimą Philip Murray.

CIO judėjimas šiandien pergyvena labai svarbų laikotarpį ir jeigu John L. Lewis pasiskyrė sau kelią, kuris atskirs jį nuo to svar-

Pakels Miesto Darbininkų Algas

Decatur, Ill.—Visi šio miesto darbininkai, kaip praneša finansų komisionierius, gaus didesnes algas.

Miesto tarybai bus pateiktas naujas budžetas, kurį darbar rengia finansų komisionierius. Sulyg naujo budžeto niesto darbininkų algų pakėlimas atsiels \$30,000 metus.

Šis algų pakėlimas neliels ugniagesių ir policistų. Jų algos nustatomos valstijos valdžios.

Nežiūrint pakelimo algų, kurios sudarys inesto išdūi net \$30,000 daugiau išlaidų per metus, miestas šį metų išleis net \$25,000 mažiau negu išleido 1941 metais, kaip sako finansų komisionierius Rugh.

ŽINUTĖS IŠ ILLINOIS SOSTINĖS

Numatoma Finansų Trūkumas, Gubernatorius Ragina Valdžios Darbininkus Raguoti Griežčiausią Ekonomiją.

Springfield, Ill.—Karinė pirmenybė ir aprubežiavimas tūly prekių sudarys mtsų valstijai finansinį trūkumą, kaip numato gubernatorių Green. Įvairių takų suplauks mažiau. "Sales tax" įplaukus per paskutinį šio meto pusmetį, pradedant su liepos 1 d., kaip numatoma nūpuls ant 25 nuošimčių.

Gubernatorių Green pareiškė, kad jis griežtai stovės prieš pakelimą takų arba pravedimą naujų takų. Vietoj to, jis rengiasi laišku atsikreipti į visus valdininkus bei valdžios darbininkus, kad jie savo departmenuose prastevų griežčiausią ekonomiją.

Perėitą savaitę finansinės komisijos susirinkime senatorius Earl B. Searey pranešė, kad kol kas valstijos finansinis stovis nėra taip blogas. Valstijos išde, sulyg valstijos išdimoško Warren Wright pranešimo, dar yra apie 38 milijoni dolerių. Išdimoško sako, kad jau se-

nai valstijos išde toks didelis balansas bebuvo.

Nors šiuom tarpu finansinis stovis dar netoks blogas, bet numatoma, kad greitoj ateityj jis turės būtinai pablogėti. Nekurie biznieriariai nustos savo biznio, likusieji pritruks nekurių prekių, kurių dabar dar turi. Takų dar mažiau suplauks. Gubernatorių užtai ir kreipsis į visus valdžios departmenetus prisilaikyti ekonomijos ant kiek galima. Šį Metą Ūkininkai Užaugins Daugiau Kiaulių.

Kaip matyt, tai šį metą Illinois ūkininkai užaugins 20 nuošimčių daugiau kiaulių kaip perėitą metą. J. H. Jacobson, valstijos agrikul-tūros statistikas, sako, kad šį metą pagal gautus raportus kiaulių kiekis sieks 10,603,000. Tai bus net 21 nuošimtis daugiau kaip 1941 metais.

Iš to galima spręsti, kad kiaulienos kol kas dar nepitruks.

Reporteris.

BELLINGHAM, Washington, liepos 8. — Sudužas vienam RCAF bombonešui tapo užmušti 3 įgulios nariai. Dar keturi tapo sunkiai sužeisti.

Geriausia Lietuvių Užėiga Išgert-Pailsėt
DIRECT DRAW ALUS
(Tiesiai iš statinės)
ZEIGLER TAVERN
112 S. Main Street, Zeigler, Ill.
Savininkas, JOHN ZEKAS

DETROIT, MICH.
Spaudos
PIKNIKAS

Rengia Visos Pažangiosios Lietuvių Organizacijos "Vilnies" Naudai

SEKMADIENĮ, LIEPOS 19, 1942

Prasidės 12-tą Val. Dieną

CAPITOL PARK

Telegraph Road, prie Sybley Rd.

\$100.00 Pinigais Prie Įžangos

1-ma—\$25.00, 2-ra—\$15.00, 2 po \$10.00, 8 po \$5.00

Įžangos bilietai platinami visų pažangiųjų organizacijų narių. Įsigykite juos dabar. Nuo 5c iki 25c vienas.

Bus puiki programa ir viena geriausių orkestrų šokiams. Zaislai, dainos, vaišės, minios svieto—visi jūsų pažystami ir prieteliai.

Jonas.

"NAUJIENOSE" NETEISINGAS APRAŠYMAS APIE MOKSLININKĄ NIKŪNĄ

Los Angeles, Calif.—Gežūžės 19-tos dienos numeryje K. Augustas, nesurasdamas nieko kito rašymui, sumanė išniekinti A. Nikūną. "Pog" fish," tokis tavo pasielgimas Nikūnui nepadarė nei šilta, nei šalta. Kuomet tas šmeižtas buvo jam parodytas, jis visai nenorėjo kreipti nei atydos ant to ir tik numojo ranka, primindamas seną lietuvių patarlę: "Su pikniu nėra ko peštis, o su kvailiu nėra ko muštis; palik jį ramybėje."

Toliau Nikūnas sako: "Jeigu žmogus, kuris manęs nepažysta ir niekuomet nėra matęs (kaip jis patsai prisipažysta) ir taip rašo apie mane, tai tokiame žmogui turbūt trūkstą protavimo lygsvaros. Į laikraštį, kuriame jo raštai talpinami, neapsimoka kreipti atydos. Atsakytį ant tokių sapaliojimų būtų peržema ir bergždžia."

Kuomet eina mirtina kova tarp demokratijos ir fašizmo—progreso ir reakcijos, laisvę mylinčių žmonių svarbiausia užduocia turėtų būti vienybė. Bet pas "Naujienu" bendradarbius tos idėjos nėra. Jų užduotis, kaip tik priešingai,—ardymas vienybės.

Dabar apie tas "jeremijadiškas eiles," kaip tu, Augustai, jas vadini. Apie 1937 metais Nikūnas Los Angeles Muzėjuje padarė labai gražią miniatūrą "Redwood Empire," kuri buvo viena iš gražiausių reginių visame Muzėjuje ir Muzėjus laikė ją parodoje per apie penkis metus laiko. Kuomet ta miniatūra buvo parodyta publikai, tai vienas iš Muzėjaus kuratorių, pagerbdamas Nikūną už jo tokią gražią darbą, pasveikino jį su toms "jeremijadiškoms" eilėms anglų kalboje. Per ilgą laiką tas rašinys buvo prisegtas prie sienos šale tos miniatūros. Vėliau, nežinau kas, jas išvertė lietuvių kalbon. Paskui ponas Uždavisnis perrašė "gramatiškai."

Po tūlo laiko Nikūnai siuntė tas eiles atspausdintas ant švenčių kortelių, kai kuriems pažystamiems kaip kalėdų pasveikinimą. Tai darė ne kaip autorius tų eilių, bet su tikslu, kad žmonės daugiau lankytųsi Muzėju. O tu, Augustai, ir tavo draugai, nežinodami kame dalykas, mėginatė padaryti iš baltą juodą. Turėtų būti samata tau ir visai tavo "gengei."

Toliau rašai, kad "Nikūno nepažysti, nes jį matęs ir nenori susitikti." Bet neteisybė rašyti apie Nikūną sau šązinė (jeigu dar turi kokią) leidžia. Kas jūs per žmonės? Kur jūsų žmoniškumas? Dar to negana. Toliau melus berasydamas klausiu: "Bet vis dėlto aš negaliu suprasti, kodėl lietuviui jį, Nikūną, turėtų garbinti ir ant rankų nešioti? Ką jis yra padaręs Lietuviams kaip tokiems?" Atsakymas: Nikūnas yra pasiūlyęs visą savo gyvenimą mokslui ir vaisius to mokslo nori suteikti dėl mūsų tau-

tos ir visuomenės labo. Jis tą įrodė ne žodžiais, bet darbais. 1938 metais Viso Pasaulio Muzėjų atstovų suvažiavime, Šveicarijjoje, pripažino A. Nikūną geriausiu išradėju prezervavimo augmenų (preservation of plant life) ir už geriausį dalyko atvaizdinimą miniatūroje. Tas suvažiavimas, su pagarbos laišku, jam prisuntė ir gražių medalių (tame laike ir toj šakoj geriausj) kaipo ženklą-dovaną už naudingą išradimą žmonijs labui.

Kadangi Nikūnas yra Mokslo Draugijos (Academy of Science) nariu, tai pasinaudodamas tos draugijos vėlesniais mokslo radiniais, jis Los Angeles lietuviams nekartą yra davęs mokslo šakoj paskaitų ir pavelksuose rodė apie senovės lietuvių ir viso Pabaltiko krašto gyventojų praeiti.

Nikūnas nepriklauso jokios partijos. Bet labai nepakenčia "ponų ir ponių," kurie kryžiais ar medaliais apsikabinęje manosi labai daug veikia mūsų tautos laibui ir po ta priedanga išnaudoja žmones. Jis vadina juos "šašais ant mūsų tautos sveiko kūmo."

Nikūnas yra suteikęs labai didelę dovana-paramą Lietuvos (Kauno) Muzėjui. Nuo Pacifiko pakraščiu (ir salų) jis surinko virš penkių šimtų kaulėse žuvų—"shell fish", arba kitaip sakant, padarė "marine life" kolektą. Jis yra pasiūlyęs to didelius siuntinius Kauno Muzėjui. Muzėjaus administracija prižadėjo atidaryti Pacifiko "Marine life" skyrių tame muzėjuje. Beabejo, kad tas skyrius ir buvo atidarytas. Ir jeigu tavo "draugai" dar nėra sombardavę Kauno Karo Muzėju, tai ir šiandien lietuviui naudojasi Nikūno atliktu darbu.

Keletas metų tam atgal, Nikūnas padarė miniatūroj Gedimino kalną ir jo piliis. Tai buvo labai gražus darbas (jis sakė kainavęs apie penkiolika šimtų dolerių). Tais laikais vilkų, avių, kailiuose dar nebuvo taip lengva viešumoje pažinti — jie skaitėsi vadais mūsų tau-

Meksikietė dainininkė-lakštutė Senorita Mercedes Caraza. Ją pasitinka Meksikos generalis konsulas Rafael de la Colina (kairėje) ir majoras Justin Doyle. Senorita Carazá oficialiai atstovaus Meksikos vyriausybei dainuodama mūsų kariuivj kampėse.

tos. Pas vieną iš jų, čia Los Angelėje, Nikūnas padėjo tą Miniatūrą, kad lietuviui daugiau ją galėtų pamatyti. Kuomet New Yorko Parodoje atsidarė Lietuvos Skyrius, Nikūnas norėjo, kad ta Miniatūra būtų pasiūsta parodon. Bet mūsų gerasis tautietis netik ką atsisakė padaryti, bet sakė, kad "tai yra jo nuosavybė." (Būk Nikūnas jam atidavęs ją). Labai gražus pasielgimas, ar ne? Ir už tokius darbus Smetona suteikdavo jiems medalius.

Kalbant apie miniatūras, turiu priminti, jog Nikūnas dabar gamina du didelius svarbius "veikalus"—vienas tai "Catalina Island" dėl Wrigley, kuri bus labai graži. Jau antri metai kaip jis prie jos darbuojasi. Wrigley žadėjo nuvežt ją į Čicagą ir padėti tokioj vietoj, kur publika galės matyti. O antras, tai Pabaltiko krašto tautų senovės istorija, į kurią įeina ir lietuvių tauta. Daro paveikslus (slides) ir jų bus labai daug. Vadovaujantis vėliausiais mokslo radiniais—žiniomis, kožnam praeities istorinis nuotikis arba radinys, turės būti padarytas miniatūros formoje ir paskui padarytas į paveikslą. Tai labai didelis darbas. Tik žmogus su tokiu pasišventimu ir kantrybe, kaip Nikūnas, gali atlikti tokį darbą. Kadangi jis bendradarbiauja su Muzėjais ir Mokslo Draugijomis (Academy of Sciences), tai tos kultūrinės įstaigos ateina jam pagelbon. Turiu priminti, jog ir Čicagos Muzėjus yra pasižadėjęs pagelbėti jam tame darbe.

1940 metais, per A. Nikūną buvo pakeltas sumanymas, kad Los Angeles lietuviui, L. A. County Muzėjuje, surengtų lietuvių dailės parodą. Visos Los Angeles lietuvių draugijos tą sumanymą užgyrė ir tuojau ėmėsi darban. Laikui bėgant, tie asmenys, kuriuos Smetona apkabinėjo kryžiais ir medaliais, pradėjo kenkti surengimui tos parodos (Smetonos medalis buvo norėta

užkabinti ir Nikūnui, bet jis su pajuoka atmetė tą pasiūlymą). Iš pradžių geruoju prašė Nikūno, kad jis nepadėtų rengti tos parodos, vėliau pradėjo rašinėti jam grasinančius laiškus. Pagaliau daėjo iki žemiausio laipsnio—apskundė Nikūną valdžiai, būk jis yra nepageidaujamas asmuo šioje šalyje. Žinodami, kad Nikūnas yra svarbiausia ypata rengime tos parodos, jiems niekas nebuvo peržema. Jie visąjį stengėsi jį apjuodinti, kad tik sulaukius tą parodą. Bet jo pasiryžimų niekas negalėjo sulaukyti. Jų visi skundai ir šmeižtai neujė ant suns uodogos. Paroda įvyko su didžiausiu pasisekimu. Šimtai tūkstančių žmonių turėjo progą išgirsti ir pamatyti apie vieną iš seniausių pasulyje tautų—Lietuvą. Tai matai kodėl lietuviui gerbia Kikūną.

Čionai paminėjau tik keletą iš jo nuopelnų. Yra daugelis ir kitų dalykų, už kuriuos Nikūnas yra vertas pagarbimo. Los Angeles ir kitų miestų teisingai protaujanti lietuviui Nikūną ger-

bia, myli ir mylės. Žmonės neapkenėtė ir neapkęs tokios rūšies žmonių, kurie vieną kalba, o kitaip daro—kaip kad "Naujienu" bendradarbiai ir ponas Augustas.

Kitą to lokalo rezoliucija, myli ir mylės. Žmonės neapkenėtė ir neapkęs tokios rūšies žmonių, kurie vieną kalba, o kitaip daro—kaip kad "Naujienu" bendradarbiai ir ponas Augustas.

Visos pažangus auto darbininkų lokalas visumet stovi ant sargybos savo darbininkų ir visos šalies darbininkų reikalų. Jis nepraleidžia nei vieno nacionalio klausimo netaręs savo žodžio, kuris dažniausiai tinka ir kitų lokalų darbininkams pasekti.

Darbininkas.

UAW Lokalas už Vienybę su Angly-Sovietų Unijomis

South Bend, Ind.—Čionai Bendix dirbtuvės darbininkai, per savo United Auto Workers (CIO) Local 9, priėmė rezoliuciją ir pasisakė už tuojautinį Amerikos unių dalyvavimą Angly-Sovietų Darbo Unijų Taryboje. Rezoliucijoj unijos lokalas žada įteikti būsimoj UAW konvencijoj.

Kitą to lokalo rezoliucija, myli ir mylės. Žmonės neapkenėtė ir neapkęs tokios rūšies žmonių, kurie vieną kalba, o kitaip daro—kaip kad "Naujienu" bendradarbiai ir ponas Augustas.

Visos pažangus auto darbininkų lokalas visumet stovi ant sargybos savo darbininkų ir visos šalies darbininkų reikalų. Jis nepraleidžia nei vieno nacionalio klausimo netaręs savo žodžio, kuris dažniausiai tinka ir kitų lokalų darbininkams pasekti.

Darbininkas.

NUO REDAKCIJOS

Nikūno patarimas nekreipti dėmesio į Augusto nesąmones yra geras. Augustas yra paprastas plepėris ir jo tuos plepistus mažai kas skaito. Kritikuojant tai tik svarbos jiems priduo-

DIDIEJI LIETUVIŲ PIKNIKAI

Dienraščio "Vilnius Naudai"

Prašome įsitęmty šiuos Piknikus ir Išanksto Pasirost Jusee Dalyvaut

DETROIT, MICH LIEPOS (JULY) 19-tą
Capitol Park

Visos Michigan Valstijos Lietuvių Piknikas

CLEVELAND, OHIO RUGPIŪČIO (AUGUST) 9
MACHUTOS DARŽE

ROSELAND RUGPIŪČIO (AUGUST) 9-tą
Rossi's Grove

CHICAGO, ILL. RUGPIŪČIO (AUGUST) 23-čią,
Oaks Grove
RUDENINIS PIKNIKAS

ROCKFORD, ILL. RUGSEJO (SEPTEMBER) 6-tą
Svicar Park

Visuose aukščiau suminėtuose piknikuose bus puiki dailės programa. Taipgi bus išduota daug vertingų dovanų. Puiki progą įsigyti gražių pažinčių, kaip jaunimui, taip ir suaugusiems.

OHIO LIETUVIŲ FARMERIŲ DARBUOTE

Middlefield, Ohio. — Per drgg. Sklerių ir Rūbų pastangas teko ir man šioje lietuvių fermerių kolonijoje linksmi pasišmonėti porą savaitių.

Cia per tą porą savaitių drgg. Rūbų ūkėj įvyko trys gražūs ir pasekmingi piknikai ir dar graži parė paminėjimui Jono Rūbo vardo dienos. Kadangi visos keturios pramogos labai naudingos, tai negaliu praleisti neparašęs apie jas į spaudą.

Birželio 7 d. čia įvyko LLD 15 Apskričio konferencija ir piknikas. Nors diena buvo lietinga ir šalta, bet piknikas davė pelno ir konferencija buvo pasekminga. Prie to, ir šiaip geriems tikslams draugai ir draugės suaukavo nemažai. Aukos buvo rinkta "Vilnies" paramai ir kitiems reikalams.

Birželio 21 d. to paties drgg. Rūbų ūkėj įvyko antras gražus ir sekmingas piknikas. Šį pikniką bendrai surengė Corletto LLD 57 klp. ir LDS 138 (motery) kuopa.

Šios dvi kuopos visuomet bendrai rengia parengimus ir taip išmoko darbuotis, kad visuomet savo parengimuose turi nemažai publikos ir padaro gražaus pelno. Taip ir šiame piknike publikos buvo daug. Du dalykai leista ant išlaimėjimo. Drg. Marės Juozaponienės paaugūta graži staltiesė ir Aleono Augustinienės gražūs šoniniai. Laimėjė tas dovanas labai patenkina.

Vienu žodžiu sakant, piknikas buvo linksmas, visu motaika gera. Pelno kuopom davė \$62. Rengimo komisijsa Clevelando ir visiems šios apielinkės fermeriams, kurie dalyvavo piknike miñėtu kuopu, išreiškia širdingą ačiū. Labai širdingai ačiū drgg. Rūbams už vietą.

Pavyzdingas Paminėjimas Varduvų.

Birželio 27 d. drg. Jono Rūbo ūkėj susirinko jo artimi draugai ir draugės paminėti Jono Rūbo vardo dieną. Jie įtėlė kain nemažai gražių dovanų. Užtad drg. Rūbėnės sveičiams pagamino skanią vakarienę, o drg. Rūbas pamylėjo skaniais gėrimais.

Bevakarieniant drg. S. Jonėla pakėlė sumanyją parinkti aukų Rusijos kovotojų medikalei pagelbai. Visi Jonėlos sumanyją priėmė ir į trumpą laiką drg. E. Sklerienė paskelbė, kad aukų surinkta \$11.50 ir visiems aukavusiems išreiškė širdingą ačiū.

Jonas Rūbas visiems susirinkusiems paminėti jo vardo dieną išreiškė širdingą ačiū už gražias dovanas. O visi dalyviai Jonui palinbėjo laimingai susilaukti kitų varduvų. Kaip yra brangu ir ideališka, kad draugai mīmint vardo dieną, arba sukaktuves nepamiršta tą dartinį svarbiausį reikalą, paaukti ir paremti kovotojus.

Cia dar tenka pažymėti, kad drg. S. Jonėla, kuris tą sumanyją pakėlė, yra pašauktas į kariuomenę ir šį

mėnesį turės išeiti į Dėdes Samo armiją. Paklausiau jo kaip jis jaučiasi, kuomet ateina diena skirtis nuo savo vienminčių veikėjū. Jis atsakė, jog naudinga darbuotis dienasračiui "Vilniai" ir organizacijose, o jeigu žvėrys fašistai užpuola ir kėsinasi paminėti demokratiškas šalis, tai reikia kariauti karo fronte ir karą laimėti. Sakė:

"Jums, draugai, pasilikusiems namie tenka daugiau suauglanti spēkas, daugiau rengti kovotojus, daugiau darbuotis organizacijose ir 'Vilnies' naudai, nes 'Vilnis' duoda jums teisingiausias žinias."

Pasirodo, kad Clevelandas netenka gabaus darbuotojo "Vilnies" naudai. Netekę drg. S. Jonėlos Clevelando veikėjai turės jo vietą užpildyti.

Liepos 4 d. to paties Rūbų ūkėj įvyko šios apielinkės fermerių LLD 51 klp. piknikas. Kuopa šį pikniką rengė Rusijos kovotojų medikalei pagelbai. Piknike dalyvavo nemažai apielinkės fermerių. Buvo publikos ir iš Clevelando.

Kadangi šis piknikas buvo naktinis, tai publika prie geros Lenders orkestratos gražiai linksminosi iki 4 val. ryte. Piknikas pelno davė \$45. Tai į savaitę laiko drg. Rūbų ūkėj šios apielinkės fermerių ir Clevelando lietuvių pastangom Rusijos kovotojams sudaryta graži parama—sukelta \$55.50.

Cia linksmas pažymėti, kad šios apielinkės fermeriai visi vieningai nusistatė prieš fašistus ir remia visus tuos darbus, kurie dirbami, kad sumušis fašizmą ir už demokratiškų šalių apsaugą.

Prie pabaigos išreiškiau širdingą ačiū draugam Skleriem už atvežimą pas ūkininkus į savo kuopą pikniką. O drgg. Rūbam labai širdingai ačiū už paprašymą pasilikti porai savaitių ant ūkės pasisvečiuoti. Labai širdingai ačiūoju visiems draugams ir draugėms už simpatiją, nes prieglaudos namuose su tokia nuosirdžia atjauta draugų nesutinku.

A. M. B.

Uždarė Nacių Centrą Meksikoje

Centras Tarnavo Kaipio Antivalstybinė Institucija

MEKSIKOS MIESTAS, Meksika, liep. 7. — Meksikos valdžia uždarė taip vadinamąjį vokiečių centrą Meksikoje, — institucija, kuri prisidengdama kultūrinio vardu tikrumoje užsiėmė nacinės propagandos sklaidimu tarp meksikiečių. Taipgi uždarytos tam centrui priklausiusios mokyklos.

GUMINIS RATŲ APDANGOS GALI BŪTI KONFISKUOTOS

WASHINGTONAS, liepos 8. — Jeigu karas vystysis nepalankia mums kryptimi, gumėnės ratų apdangos gali būti visiškai konfiskuotos. Prezidentas Rooseveltas apie tai kalbėjo spaudos konferencijoje. Jis pasakė, kad galima tikėtis, jog tas bus išvengta, bet galima laukti ir tokio dalyko.

Linksmas Naujiena

DIDELIS IŠPARDAVIMAS

"Vilnies" Skaitytojams

Įvairaus Turinio Knygų Beveik Už Pusę Kainos!

Peržiūrėję žemiau telpančių knygų katalogą, be abejonės, pamatysite kiek naudingos ir brangios literatūros dar nesate skaitę. Dabar suteikiame progą už visai mažą kainą įsigyti knygas, kurių senai troškote.

Prie kiekvienos knygos pažymėta pilna jos kaina. Bet "Vilnies" skaitytojam atiduosime 40 nuoš. pigiau. Tai yra, pasirinkę knygų už dolerį, tomokėsitė už jas tik 60 centų!

Imantiems nemažiau kaip už \$1, persiuntimo lėšas mes apmokėsime. Mažiau imantiems, prie knygų kainos reikia dar pridėti 10c persiuntimo lėšų padengimui.

Sūsądami užsakymus, kartu prisiskykite ir šį katalogą pažymėdami kokias knygas užsisakote. Su užsaky-mu kartu siųskite pašto ar ekspreso money orderį arba banko čekį. Niekados nesųskite pinigų įdėję paprastą me laišką.

LIETUVOS KLAUSIMAI

NAUJOJI LIETUVA, parašė A. Bimba, 200 puslapių, kaina.....35c
LAISKAI IS LIETUVOS, sutaisė H. J., puslapių 80, kaina.....10c
THE NEW LITHUANIA, parašė Anna Louise Strong, 66 puslapių, kaina.....10c
TEISYBĖ APIE LIETUVĄ, parašė L. Pruseika, pusl. 32, kaina.....5c

SVARBIOUS BROŠIUROS

KAS TIE KETURI SUSAUDYTI, KOMUNISTAI, parašė R. M., pusl. 128, kaina.....35c
KATALIKAI PRIES FAŠISTUS, parašė Dėdelė, 48 pus., kaina.....5c
KO NORI KUNIGAS COUGHLINAS? parašė R. Mizara, 32 pusl., kaina.....5c
VIENY KIMES SUTRISUKINIMUI HITLERIZMO, 25 pusl., kaina.....5c
SOVIETŲ MOTERYS, 32 pusl., kaina.....5c
JAUNIMAS IR KARAS, 32 pusl., kaina.....5c
SOVIETŲ SĄJUNGOS IR AMERIKOS MOKSLININKŲ BALSAS, 32 pusl., kaina.....5c
BROLIŠKA RANKA KATALIKAMS, 32 pusl., kaina.....3c

KITOS ĮVAIRIOS KNYGOS

SEPTYNETAS PAKARTŲJŲ, parašė Leonidas Andrejev, 56 pusl., kaina.....25c
LIUDNA PASAKA, parašė J. B-nas, kaina.....10c
KAJUS JULIUS CEZARIS, vertė M. Dury, 48 pusl., kaina.....20c
KO MUS MOKINA ŽVAIGZDES? parašė K. Stikėlis, 48 pusl., kaina.....10c
KATORNIKAS IR TEVNE, parašė Br. Vargšas, 32 pusl., kaina.....10c
KLEBONIJOS PASLAPTYS, parašė A. B. Iksas, 80 pusl., kaina.....25c
PRALOTAS OLSAUSKAS, 80 pusl., kaina.....10c
VIENAS RESPUBLIKOS KARALIŲ, pasikalbėjimas, vertė J. B., 32 pusl., kaina.....10c
URVINIS ŽMOGUS, su 24 piešiniais, iš D. Koropėvskio, 36 pusl., kaina.....15c
ZEMĖ IR ŽMOGUS, pagal E. Reklį, parašė Z. Aleksa, 64 pusl., kaina.....20c
PRITROKO KANTRYBES, parašė Zemaitė, 48 pusl., kaina.....10c
SAPNALI, Olive Schreiner, 80 pusl., kaina.....35c

APYSAKOS

KAIP ŽMONĖS BE PONŲ GYVENO, parašė Upton Sinclair, 200 pusl., kaina.....75c
PAGAL ĮSTATYMUS, parašė M. Konopnicka, išvertė Pranas Siūlelis, 160 pusl., kaina.....50c
MOTINA, parašė M. Gorky, išvertė P. Krakaitis ir V. Andrusis, 500 pusl., kaina.....50c
BOLŠEVIKAI, parašė M. Aleksejev, išvertė V. Lienius, 362 pusl., kaina 50c
SPALIS IR KITOS APYSAKOS, 288 pusl., kaina.....50c
KUPRELIS, parašė Ignas Šeinus, 280 pusl., kaina.....75c
AISOPŲ PASAKOS, surinko ir lietuvių kalbon išvertė Karolis Vairas, 340 pusl. kaina.....1.00

REVOLIUCIOS ŽMONĖS, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida, kaina 30c
PAZVELGUS ATGAL, parašė Edward Bellamy, išvertė Pranas Siūlelis, 356 pusl., kaina.....1.00
BALTRAMIEJAUS NAKTIS, parašė Prosper Merimee, 200 pusl., kaina 75c
RAISTAS, parašė Upton Sinclair, 360 pusl., kaina.....1.00
UGNYJE, parašė H. Barbuse, 492 pusl., kaina.....1.50
SENO VINCO RASTAI, 448 pusl., kaina.....1.50
ALIEJUS, parašė Upton Sinclair, 800 pusl., kaina.....2.50
CARO KALEJIMUOS, V. Kapsukas, pusl. 320, kaina.....2.00

PASAKOS

MJSLIŲ KNYGA, 162 pusl., kaina.....75c
LIETUVIŠKOS PASAKOS, surinko Dr. J. Basanavičius, 290 pusl., kaina 1.25
NAUJAS PELNAS ORAKULAS, parašė Dėlažinystė, 442 pus., kaina \$3.00

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SVEIKATA, sutaisė Dr. A. L. Graičėnas, 340 pusl., kaina.....1.50
SAUGOKITĖS VEŽIO, parašė J. J. Kaškiūolis, 44 pusl., kaina.....15c
ALKOHOLIS IR SPIRITINIAI GERIMAI, parašė Dr. J. J. Kaškiūolis, 160 pusl., kaina.....1.00
KCDIKIŲ PRIEŽIURA, vertė Ona Vidikienė, 144 pusl., kaina.....40c
TOLI MUSŲ PARAZITAI, parašė Dr. A. Petrika, 122 pusl., kaina.....50c
DARBININKO SVEIKATA, parašė Dr. J. J. Kaškiūolis, 630 pusl., kaina.....3.00

POEZIJA

NAUJAUSIOS IR VISOKIOS DAINOS, 124 pusl., kaina.....50c
ŠVYTURYS, redagavo V. Tauras, 300 pusl., kaina.....1.50
PROLETARINĖ POEZIJA, vertė V. Žalionis, 100 pusl., kaina.....50c
MACIO-KEKSTO EILES, 100 pusl., kaina.....50c
SVAJUS, tragedija poema, parašė J. Viskoška, 130 pusl., kaina.....50c
JANONIO RASTAI, 112 pusl., kaina 35c
MUZIKOS ALMANACHAS, suredavo Juozas Zilevičius, 174 pusl., kaina.....50c
JULIAUS JANONIO JAUNŲ DIENŲ RASTAI, 40 pusl., kaina.....50c

MOKSLO IR TEORETINĖS KNYGOS

K. MARKSO TEORIJS SISTEMA, parašė L. Boudin, 336 pusl., kaina \$1.50
POLITINIS EKONOMIJOS PAMATAI, vertė F. Vaišnora, 260 pusl., kaina.....1.50
ISTORINIS MATERIALIZMAS, parašė Herman Goerter, 192 pusl., kaina.....1.50
RELIGIJA IR JOS SOCIALE REIKSMĖ, sutaisė Dr. S. Matulaitis, 250 pusl., kaina.....1.50
RUSIJOS ISTORIJA, parašė M. Pokrovskij, 320 pusl., kaina.....1.50
KARŲ IR REVOLIUCIJŲ GADYNĖ, parašė L. Pruseika, 320 pusl., kaina.....1.50

LIUDVIKO BONAPARTO BRUMERIO ASTUONOLIKTOJI IR NAMINIS KARAS FRANCUZIJOJ, 360 pusl., kaina.....2.00
ISTORLIJA ABELNA, surašė A. Bacevičia, 498 pusl., kaina.....1.00
MOKSLINIO SOCIALIZMO IŠPLĖTOJIMAS, vertė K. V. Kovietis, 232 pusl., kaina.....50c
VISASĄJUNGINĖS KOMUNISTŲ PARTIJOS (BOLŠEVIKŲ) ISTORIJA, 252 pusl., kaina.....1.50
SPALIO REVOLIUCIJA IR RUSIJOS KOMUNISTŲ TAKTIKA, J. Stalinas, 34 pusl., kaina.....10c
SOCIALIS IR ŠALIES SAUGUMAS, parašė Earl Browder, 80 pusl., kaina.....10c
MARKSIZMAS IR TAUTINIS KLAUSIMAS, J. Stalinas, 80 pusl., kaina 10c
KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI APIE SOVIETŲ SĄJUNGĄ, parašė M. Undžienė, 32 pusl., kaina.....5c
KELIAS Į NAUJĄ GYVENIMĄ, parašė A. Bimba, 262 pusl., kaina.....75c
GAMTA IR ŽMONĖS, parašė M. Iljin, 372 pusl., kaina.....1.50
SOVIETŲ SĄJUNGA PENKOLIKTAIS METAIS, parašė M. Mizara, 282 pusl., kaina.....75c
LIETUVIŲ TAUTINIO ATBUDIMO PIONIERIAI, parašė Dr. A. Petrika, 320 pusl., kaina.....1.25
VALSTYBĖ IR REVOLIUCIJA, V. Leninas, 160 pusl., kaina.....50c
KOMUNISTŲ PARTIJOS MANIFESTAS, K. Marksas ir F. Engelsas, 52 pusl., kaina.....25c

MOKSLIŠKOS KNYGOS

ZINYNAS, 392 pusl., kaina.....2.25
GEOGRAFIJA ARBA ŽEMĖS APRAŠYMAS, sutaisė Sernas, 1464 pusl., kaina.....3.00
RANKVEDIS ANGLISKOS KALBOS, parašė J. Laukis, 306 pusl., kaina.....3.25
KADA IR KOKIU BŪDU SVIETAS SUSITVĖRE, sutaisė Prof. Dr. M. W. Meyer, kaina.....1.00
IS ADOMO MICKEVICIAUS RASTŲ, M. Biržiška, kaina.....75c
NAUJAS BŪDAS ISMOKTI RASYTI, sutaisė P. Mikolainis, 24 pusl., kaina.....10c
LABAS RYTAS, parašė Juozas Jurginis, 96 pusl., kaina.....35c
PRADEAMOSIOS ARITMETIKOS VADOVELIS, sutaisė M. Šalčius, 84 pusl., kaina.....50c
ARITMETIKOS UZDAVINYS, sutaisė Pr. Mašiotas, 102 pusl., kaina.....50c
P.L.O.K. STUMOS TRIGONOMETRIJA IR UZDAVINYNAS, sutaisė Pr. Mašiotas, 132 pusl., kaina.....75c
VARGO MOKYKLA, būrelio mokytojų rinkinys kalbos mokslo reikalui, 320 pusl., kaina.....75c
JAUNAS MATININKAS, sutaisė A. Busilas, 56 pusl., kaina.....50c
TRUMPA ARITMETIKOS PRADEAMOJO MOKSLO METODIKA, sutaisė M. Vasiliauskas, 80 pusl., kaina.....35c
KAIP ŽMOGUS ANT ŽEMĖS ATSI-RADO, 40 pusl., kaina.....20c
KOMERCIJOS ARITMETIKOS VADOVELIS, sutaisė Jonas Ilgūnas, 314 pusl., kaina.....50c
LITHUANIAN SELF - INSTRUCTION, by J. Laukis, 84 pusl., kaina.....35c
TEISIŲ VADOVAVS IR PATAREJAS, sutaisė L. D. Marasse, 142 pusl., kaina.....1.00
ARITMETIKOS UZDAVINYS, 76 pusl., kaina.....75c

"VILNIS"

3116 S. Halsted Street,

Chicago, Illinois

ATIDUOKIME SENĄ GUMĄ KARO LAIMĖJIMUI PRIEŠ AŠĮ!

Iš Apskričio Namų Pridavė 1,000 Svarų Senų Guminių Dalykų

Standien Gumo Rinkliavos Diena: Visi Prisdėkime prie Taip Labai Reikalingos Karo Kaupimo.

Visi gyventojai: seni, jauni ir maži rūpinkimės, kad nuo daugiau šiandien surinkti gumo. Nors ir mažą dalykėlių guminių turite, bet jeigu jis jums nereikalingas, arba galite be jo apsieiti, tai nusiėkite prie gasolno stoties, kur yra gumo kupertos, ir nusiėkite.

Nepatingėkime nueiti į mūsų namų sklepus ir ten pavartykite senus daiktus, ar nerasime kiek gumo.

Puikūs pavyzdys apskričio namo ūveizėly. Jie peržiūrėjo visus sandėlius ir ten rąpo senų guminių stampų anspaudų. Tas anspaudas atidavė. Viso pasidarė 1,000 svarų seno gumo.

Gumas būtina reikalingas karo laimėjimui. Prezidentas Rooseveltas, aną dieną pasikalbėję su spaudos atstovais, pažymėjo, kad jeigu gumo rinkliava neiširs esamo trūkumo, tai gali tecti paimti nuo privatinį asmenų automobilių padangas—tires.

Tad šiandien visi į talką karo laimėjimo pastangoms—rinkime ir duokime gumo kiek kas galime!

Iš Chicago Išvežė 12 Nacių į Teismą Washington

Vakar Washingtone prasidėjo karo teismas 8-nių sulimty, kuriuos nacių submarinas išsodino ant Atlantiško krantų.

Bylos tardymui reikalingi ir kiti pronaciai, su kuriais anie sabotažuotojai kooperavo arba būtų kooperavę savo planų vykinimui, eksplodavimui karo jmoniu.

Iš Chicago išvežė 12 pronacių į Washington, kurie bus podraug apklausinėjami iškeltoj byloj prieš sabotažuotojus. Jų tarpe tako išvežta ir Mrs. Gerda Melind, kuri buvo pasirengus apsivesti su vienu iš Vokietijos atvežtų sabotažuotojų — H. Hans Haupt. Jis buvo suimtas Chicagoj apie dvi savaites atgal. Per visą šalį užvaikė FBI vėl suėmė 84 naciūs.

LKM Choro Piknikas Šį Sekmadienį

Piknikas Jvyks Liberty Grove, Willow Springs, Ill.

Liepos 12 d. Liberty Grove suvažiuos visi kankliečiai, jų rėmėjai ir pritarėjai ir abelnai mėgstamti menų publika. Tai bus metinis LKM Choro piknikas. Neturėję rastiš nei vienas lietuvius kultūrininkas, visuomenės reikalų rėmėjas, kuris šiame piknike nedalyvautų. Kanklių choras patarnauja visoms organizacijoms, jis tikisi nuo tų organizacijų kuo plačiausios visuomenės paramos.

Perieitą antradienį, liepos 7 d., Hollywood salėj jvyks choro pamokos. J. Kenstavicius po vakacijų, atgaivinęs energiją, vėl stoji darban mokinti chorą.

Ateinantį antradienį, liepos 14, vėl jvyks choro pamokos. Visi dainininkai ir dainininkės dalyvaukite. Kankliečiai turi įsitęmyti, kad liepos 23 dieną dainuosime LDS seimainame koncerte Lietuvių Auditorioj. Svečių šis visos plačios Amerikos. Turime gerai pasirengti ir iš toli atvykusius gražiai palinksinti melodringomis dainomis.

Prie pabaigos noriu priminti, kad mūsų piknikas ateinantį sekmadienį, liepos 12 d., Liberty Grove, Willow Springs, Ill., puikiai prirengtas. Bus užkandžių, gėrimų ir visokių margumynų. Nuosirdžiai kviečiame visus dalyvauti.

Širdukas.

ATYDOS!

L. K. M. CHORO METINIS PIKNIKAS

Liepos (July) 12, 1942

Liberty Grove

WILLOW SPRINGS, ILL.

Dovanos—Užkandžiai—Gėrimai—Sokiai
Pirma Dovana \$5; Antra—\$3; Trečia—Daiktaiš

LKM Choras rengia tik vieną pikniką į metus. Prašome visus rėmėjus ir draugus dalyvaut šiame piknike ir paremti chorą.

Rendauninkai Laimėjo Kovą Prieš prieš Savininką

Teisėjas Holly patvarkė, kad namo savininkai, 5156 West Newport ave., neturėjo teisės pakelti rendą dėl Floyd Davison nuo \$43 už mėnesį, kur mokėjo šių metų kovo mėnesį, iki \$45 dabar.

Rendų aukštumas yra kovo mėnesio rendos. Kas bandys imti aukštesnes rentas, tas gali susilaukti nesmagumo.

Liepos 16 Paskyrė Skardinių Rinkliavai

Reikalinga metalas karo dalykams. Liepos 16-ą paskirta pravedimui rinkliavos. Visi gyventojai turi šioj kampanijoj dalyvauti. Kiekviena šeimininkė gali daug prisidėti prie šio taip labai reikalingo karo laimėjimo darbo.

Džianitorij unijos prezidentas W. L. McFetridge pareiškė, kad jo atstovaujamos unijos nariai puikiai šioj kampanijoj pasidarys.

Numatyta, kad tūkstančiai tonų skardos bus surinkta per rinkliavos dieną. Po liepos 16 traukiniais ir trokais šį surinktą skardą bus stasoma į plieno tirpyklas.

Taupinkite savo pinigus Dėdės Samo ižidinėje ir padėkite sutruksinti hitlerizmą investuodami į Defense Bondsus ir Stampus.

DARBININKAI NEIMS VAKACIJŲ, KAD DAUGIAU GAMINTI KARO REIKMENŲ

Ką Pirmiau Pagaminti Imdavo Mėnesis, Tai Dabar Padaro Per Savaitę.

Nariai Jungtinės Automobilių Darbininkų unijos 758 lokalo nusitarė neimti vakacijų, kad tik užbaigti labai greitą Laivyno užsakymą. Pirmiau toj dirbtuvėj (kur tas užsakymas paduotas) padarydavo 5,000 mašinios dalių per mėnesį. Dabar, kai reikia paskubinti karo užsakymus, tai per vieną dieną padaro tarpe 5 ir 7 tūkstančių tokių dalių. Sulgy pirmesniu darbo skubumu tokis užsakymas išpildyti būtų užėmę tris metus, o dabar bus išpildytas per vieną mėnesį.

Darbininkai persiėmė reikalą, kad būtų atidarytas antras frontas Europoj, pasiryžė dirbti skubiai ir dirbti atsiskaitant nuo atostogų. Trys mėnesiai atgal dar unija manė, kad reikės atostogų. Bet karo įsitempimas pasiekė tokį aukštumą, kad vienbalsiai visi sutiko vakacijų neimti ir tas dvi savaites kiekvienas darbininkas dirbs dėlei pagreitinimo.

„Užsakymas stovi pirmoj vietoj.“
Po to, su kompanijos perdėtiniais pasitarimo, buvo lokalo susirinkimas. Ve ką vienas unijos veikėjų pasakė:
„Kaip mes galime prisidėti prie antro fronto atidarymo? Reikia laivų tokiam frontui. Mes dirbsime su padidinta energija, kad būtų daugiau laivų.“
Atėjo lokale balsavimas. Jis buvo vienbalsis. Neisime vakacijų. Dirbsime, kad karą laimėtume prieš fašistinę ašį šiemet. K—ski.

Kultūros Ir Meno Klubo Radijo Pusvalandis Iš Stoties WGES, Antradienį Vakaraš, Nuo 7:30 Iki 8

STOKA ATYDOS MŪSŲ RADIJO PUSVALANDŽIUI
Skaitant „Vilnių“ gaunasi įspūdis, kad Chicago progresyviai lietuviams mūsų radijo pusvalandis yra lyg kokta tai svetima įstaiga. Išskiriant patį anaušerį, veikniekas balso neimdavo. O anaušerui nei netinka rašyt tai, kas tinka klausytojam. Tik Dr. Graičūnas kelis kartus savo nuomonę išreiškė. Ar mūsų programose yra kas gero, ar blogo—veikniekas neapeina. Ar kurie dainininkai išėjo prastai, ar gerai, ar kurios dainos tinka, ar kurių pasigendama, ar geriau išaina solistai, ar chorai,—niekas nei gu-gu.

O „Vilnius“ angliškam skyriui mūsų pusvalandis buvo veik nežinomas (jė nekaitytį paskelbimo jo pramogų). Labai panašu į tikslų ignoravimą, į tykųjį sabotažą. Juk, rodos, šis radijo pusvalandis labiausiai turėtų būt reikalingas jaunimui. Tačiau jis toliausiai nuo jo stovi. Nejaugi komplimentas už gerą pasirodymą daina nieko nereiškia? Nejaugi programų besiklausančiųjų patarimai bei pageidavimai neturi jokios reikšmės? Jei jau nekreipt domės į senus dainininkus, pav., į moterų chorus (nors jie taipgi tankiai gana gražiai pasirodydavo), tai bent į jaunuolių reikėtų daugiau domės atkreipt. O juk jų mūsų programose buvo — ir solistų, ir chorų (Aido ir Kanklių chorai).

Kadangi dabar „Vilnius“ angliško skyriaus redaktorius drg. Juozas Sakalas paėmė eiti anaušerio pareigas, tai gal nors dabar matys reikalo kreipt bent kiek domės į mūsų pusvalandį, bent į jaunuosius menininkus, ir jųjy iniciatyvą (kaip Petručenis ir Judzentaviciėnės).
Draugai, gražus užsipelnytas žodis mūsų menininkam yra didžiausiu atlyginimu (kitokio atlyginimo jie negauna ir nepraso)!

—
Pereitą antradienį pirmu kartu gavau progą klausytis mūsų pusvalandžio per priimtuvą.

Pasirodo, kad mūsų stotyj chorai negali išeit taip gerai, kaip gerai jie dainuoja. Choram reikėtų daugiau negu vieno mikrofono. Vienas mikrofonas nešumiama visų balsų pilnu tonu, todėl dainavimas nukencia. Tas pats choras svatainėje girdisi daug gražiau.

Visgi Roseland Moterų Choro dainavimu galima buvo ir pasigerėt, bent kaikiuriom dainom.

Anaušerij drg. Sakalui, kaip Amerikoj gimusiam ir augusiam jaunuoliui, lietuvių kalba pinasi. Bet atsivėlvingai į tai, kiek progreso pastaruoju laiku lietuvių kalboj jis padarė, reikia tikėtis, kad jo kalba gerės su kiekviena programa.

J. Kuodis.

Kubiliai Atidare Taverną Bridgeporte

Nuosirdūs pažangios spaudos rėmėjai ir daugelio organizacijų nariai J. ir H. Kubiliai atidare Taverną—Victory Tavern, 3200 So. Wallace st.

Seniau Kubiliai laikė grosernę ant Lowe ave. ir darė gražų biznį. Paskutiniai metai neturėjo jokio biznio. Dabar jie atidare moderniška ir gražiai įrengtą taverną.

Savininkai užkveičia svečius į jų užėgą. Bridgeportietis.

Vietos Pranešimai

LIETUVIŲ EK-MAINIERIŲ DRAUGISKO KLUBO PIKNIKAS
Jvyks sekmadienį, liepos (July) 12 d., Dan Smitho Darže, 8228 Keen ave., prieš Lietuvių Tautiškas kapines, Willow Springs, Ill. Visus lietuvius, ek-mainierius, jų įsitempas ir draugus užkveičiame dalyvauti. (10-11) Valdyba ir Komitetas.

CICERO, ILL.
L.L.D. 92-ros kuopos susirinkimas jvyks pirmadienį, liepos 13 d., 7:30 val. vakaro, Lausoybės svatainėje. Visi nariai dalyvaukite. Valdyba.

18-ros APIELINKĖS
A.L.D.L.D. 154-ros kuopos susirinkimas jvyks penktadienį, liepos 10 d., 8:30 val. vakaro, J. Petrausko svatainėje, 1750 S. Union Ave. Visi nariai dalyvaukite, taipgi užsimokėkite duokles už 1942 metus. R. Z., Sekr. (10-11-13)

L.D.S. 129-los KUOPOS mėnesinis susirinkimas jvyks penktadienį, liepos 10 d., 7:30 val. vakaro, J. Petrausko svatainėje, 1750 S. Union Ave. Visi nariai ir narės malonėkai atsilankyti, nes turime svarbių reikalų aptarinėti. (10) Sekr. B. Zolynas.

ROSELAND
Lietuvių Moterų Klubo mėnesinis susirinkimas jvyks pirmadienį, birželio 13d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Sveikatinėj 10413 So. Michigan Ave., visus narės dalyvaukite ir nauji atsiveikite nes turime svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo turėsimė Surum-Burum. (10-18) Tar. rašt. M. Norušis.

CLASSIFIED ADS

REKALINGOS MERGINOS DIRBUVEI VISOKIAM DARBUI
LOOSE-WILKS BISCUIT CO., 3659 So. Ashland Ave. (10c13)

REAL ESTATE FOR SALE
Namai—Zemės Parduviniai
PERKAM, parduodam ir mainom namus, lotus, farmus ir žemius. Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norinti pirkti ar mainyti, dėl greitesnio pataravimo laukite!
PAUL M. SMITH & CO.
REAL ESTATE—LOANS—INSURANCE
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 1001.
(Allc11)

WHOLESALE FURNITURE
Urninis Parduvinas Rakanų
Mokėdamas cash už rakundus, suaugusiu nuo 40 iki 100. Mes priėmėme toms bome lre. Pasaukite ar rasykite dėl daugiau informacijų. Vientiek nacionalinis. Išimti daktai raudoni paku. ALBAUSKAS, SUTAS, 6345 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone 2eo 6081

Dr. Karl Nurkat (NURKAITIS)
Pratlako atsakomybė
Pritaloko atsakomybė
3241 S. Halsted Street
Calumet 4581
Residencijos PORTSMOUTH 6616
Ofiso LAFAYETTE 6868

Dr. Marjan S. Swiont
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4258 Archer Avenue
VALANDOS:
Nuo 1 iki 4 Popiet
Nuo 7 iki 9 Vakaro

Dr. Marjan S. Swiont
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4258 Archer Avenue
VALANDOS:
Nuo 1 iki 4 Popiet
Nuo 7 iki 9 Vakaro

Pranešimai iš Kitur

SOUTH MILWAUKEE, WIS.
L.D.S. 7-tas Apskr. rengia pikniką nedėlioj, liepos (July) 12 d., 1942 m., 11 val. ryto, Badgers Grove, North Chicago ir Grove Ave., prie kelio 42, South Milwaukee, Wis. Gera muzika lokiams. Bus visokių gėrimų, užkandžių ir išlaimėjimų.
Visi artimų miestelių lietuviai ir lietuvaitės atsilankykite į šį pikniką praleisti laiką linksmam.
(10-11) Komitetas.

Residencija REPUBLIC 5647
Nedėliomis Susitaru
CHARLES P. KAL
ADVOKATAS
Kaedien Val. — 10 iki 8
Treč. ir Penkt. 10 iki 6
6322 S. Western Ave.
Telefona PROSPECT 1613

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. LAFAYETTE 0094

Jeigu Nestulpiate —
Sauk KEDICE 2888
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8:30 vakp.
Trečiadienis tik 2 iki 4 popiet.
Nedėliomis Pagal Susitaru.

Phone: VIRGINIA 3518
Dr. A.K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIEN
Sėkmadienis pagal sutęjt

Telefona: YARDS 8146
Dr. V. A. Širukus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS Pritaiko
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2 iki 4 vakarais 7-9.
Pirmadienis tik 2 iki 4.
Svėtatindiais 11-12

Ofiso Telefonas: YARDS 4787
Namų—PROSPECT 1930
Dr. Strikolis
4645 S. Ashland Avenue
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Sėkmadienis pagal sutęjt.

Ofiso Telefonas: VIRGINIA 0036
Namų—BEVERLY 6244
Dr. T. Dundulis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p.m.
Trečiadienis pagal sutęjt.

Phone: YARDS 5921
Residencijos—KENWOOD 5107
Dr. Bertash
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vakp.
Rez. 4913 S. Michigan Blvd.

Phone: GR08hill 3111
Dr. A. K. Butko
LEVIUS
KOJU SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefona: YARDS 2246
Dr. C. Z. Vezelis
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryto iki 8 vak. Trečiadien. susitaru

Phone HEMLOCK 0261
Dr. Algerd W. Prusis
DENTISTAS
6924 S. Western Avenue
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12
Nuo 2 iki 5 popiet
Nuo 6:30 iki 9 vakaro

Dr. G. Serner
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBUVE:
3401 S. Halsted Street

Pritaiko Akinius
Kreivias Akis Ištaiso
Phone: YARDS 1829
valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Sėkmadienis pagal sutęjt

NEUŽMIRSKIITE LDS SEIMINIŲ PARERNGIMŪ!

Liepos 21 bus dramos vakaras Lietuvių Auditorioj.
Liepos 22 bus iškilmingas bankietas, daug svečių.
Liepos 23 koncertas toj pačioj salėj. Bus iš rytų garsus dainininkas Kuzmickas. Kartais gali pasirodyti ir Mainierių Kvartetas.

YOU CAN BACK UP McARTHUR AND HELP TO SHORTEN THE WAR BY SUBSCRIBING TO UNITED CHINA RELIEF

M. ŽUKAITIS
331 Dean Street, Spencerport, N. Y.